

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

**Mikkelin kaupunki/Kasvatus- ja opetuslautakunta
Raatihuoneenkatu 8-10
50100 Mikkelä**

**Oikaisuvaatimus päätökseen: MliDno-2024-3501, Erkki Salmela, apulaisrehtori,
24.1.2025**

Vanhojen tanssien lisääminen lukuvuoden 2024 - 2025 työsuunnitelmaan / Mikkelin lukio

Vaadin oikaisua viranhaltijapäätökseen, jonka on tehnyt Erkki Salmela koskien Mikkelin lukion vanhojen tanssien järjestämipaikkaa.

Oikaisuvaatimuksen perusteet

1. Päätös on tehty ilman asianosaisen kuulemistä

Päätöksellä on välitön vaikutus Mikkelin lukion 2. vuosikurssin opiskelijoihin, jotka näin ollen ovat asianosaisia hallintolain 11 §:n mukaisesti. Hallintoasian käsittelyssä viranomaisella on velvollisuus varata asianosaiselle tilaisuus esittää mielipiteensä, antaa selityksensä ja vaikuttaa asian ratkaisuun (hallintolaki 34 §). Nuorten kuuleminen on asiaa valmisteltaessa laiminlyöty. Nuorille olisi pitänyt varata tilaisuus tulla asiassa kuulluksi ennen 5.11.2024, jolloin lukiolta oli peruttu jäähallin tilavaraus.

Päätöksentekoprosessissa ei ole kuultu opiskelijoita, oppilaskuntaa eikä liikunnanopettajia, vaikka heitä asia koskee suoraan. Kuuleminen on hyvän hallinnon kulmakivi (perustuslain 21 §, EU:n perusoikeuskirjan 41 artikla) ja sen laiminlyönti on merkittävä menettelyvirhe, joka tekee päätöksen lainvastaiseksi. Kun lukion operatiivinen johto on tehnyt jäähallia koskevan päätöksen kuulematta nuoria, päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja on tällä perusteella lainvastainen. Kuultavan oikeusturva vaatii, että hänelle toimitetussa kutsussa kuulemistilaisuuteen selkeästi ilmoitetaan kuulemisen ajankohta, paikka, jossa kuulemistilaisuus pidetään, missä tarkoituksessa kuuleminen tapahtuu ja miten kuultava voi lausua käsityksensä kuulemistilaisuudessa esitettävistä seikoista.

Kuulemisen laiminlyönti tarkoittaa, että viranomainen on tehnyt päätöksen ilman kattavaa ja puolueetonta harkintaa, mikä on vastoin hallintolain 6 §:n mukaista hallinnon palveluperiaatetta ja asianosaisen oikeusturvaa.

Myöskään lasten huoltajia ei ole kuultu. Kun asianosaisen laillinen edustaja, kuten edunvalvoja tai huoltaja, käyttää asiassa puhevaltaa, myös asianosaista itseään on kuultava. Vastavasti on kuultava myös asianosaisen laillista edustajaa, jos asianosainen itse käyttää puhevaltaa. Tällainen rinnakkaisen puhevallan tilanne on kyseessä yleensä silloin, kun 12 vuotta täytäneellä alaikäisellä ja huoltajalla on kummallakin erikseen itsenäinen puhevalta hallintolain 14 §:n 3 momentin mukaan.

2. Päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä

Päätös koskee vanhojen tanssien järjestämipaikan muutosta, mutta sitä ei ole päätöksessä tuotu esille. Lisäksi päätöksessä ei ole arvioitu jäähallia mahdollisena tanssien järjestämipaikkana, vaan ainoastaan muita vaihtoehtoja. Tämä osoittaa, että päätösprosessi on ollut puutteellinen eikä asiassa ole tehty tasapuolista harkintaa. Asian valmistelua ei ole toimitettu sääntösten mukaisesti, ja päätös on tämän vuoksi syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Hallintolaki edellyttää, että viranomaisen tulee selvittää asia huolellisesti ennen päätöksentekoa. Tässä tapauksessa selvitys on ollut puutteellista, sillä jäähallin soveltuvuutta ei ole arvioitu osana päätöksentekoa. Päätöksenteon perusteet jäävät näin epäselviksi ja perustelujen puute rikkoo hallintolakia sääntelyä.

3. Päätös on ristiriidassa LOPS 2021 -asiakirjan ja lukion toimintaperiaatteiden kanssa

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelmajärjestelmän osia ovat

- lukiolaki (714/2018)
- valtioneuvoston asetus lukiokoulutuksesta (810/2018)
- Opetushallituksen määräys lukion opetussuunnitelman perusteista
- koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma
- vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma.

Mikkelin lukion opetussuunnitelman on päättänyt kasvatus- ja opetuslautakunta 17.6.2021 (Liite 1 § 66).

Mikkelin lukion hyväksytty LOPS 2021 -asiakirja määrittelee, että opiskelijoiden osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet ovat keskeinen osa lukion päätöksentekoa ja toimintakulttuuria. Opiskelijakunnan tehtävänä on edustaa opiskelijoiden näkemyksiä ja osallistua kouluyhteisön päätöksentekoon. Tästä huolimatta Mikkelin lukion 2. vuosikurssin opiskelijoita, oppilaskuntaa tai liikunnanopettajia ei ole kuultu asiassa, joka vaikuttaa suoraan heidän toimintaansa.

Tämä on ristiriidassa LOPS 2021 -asiakirjan linjausten kanssa, joiden mukaan päätöksenteon tulee perustua avoimeen keskusteluun ja opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lukion toimintaan.

4. Päätös on tehty ilman huoltajien kuulemista ja kodin ja oppilaitoksen yhteistyön periaatteiden vastaisesti

Lukiolain (714/2018) 31 § velvoittaa, että nuorten lukiokoulutuksessa tehdään yhteistyötä kotien kanssa. Mikkelin lukion opetussuunnitelman mukaan huoltajien osallisuus on keskeinen osa koulu yhteisön toimintaa, ja heille tulee antaa mahdollisuus osallistua koulun päätöksentekoon ja kehittämiseen.

LOPS 2021 -asiakirjan mukaan huoltajilla on rooli opiskelijoiden hyvinvoinnin, turvallisuuden ja koulu yhteisön kehittämisessä. Heidän osallistumisensa varmistaminen on erityisen tärkeää opiskelijoita koskevissa päätöksissä. Huoltajilla on oikeus saada tietoa koulun toiminnasta ja heidän kanssaan tehtävä yhteistyö on osa lukion toimintakulttuuria. LOPS 2021 asiakirjan periaatteita ei ole noudatettu ja lukion operatiivinen johto on menetellyt väärin ja on vakavasti vaarantanut kotien kanssa yhteistyön ja menettänyt kotien luottamuksen. Huoltajia ei ole kuultu vanhojen tanssien järjestämispaikan muutosta koskevassa asiassa, vaikka päätöksellä on suora vaikutus heidän lastensa koulunkäyntiin ja hyvinvointiin.

Lukion operatiivinen johto on toiminut vastoin Mikkelin lukion opetussuunnitelman linjauksia ja lukiolain edellyttämää kodin ja koulun yhteistyötä. Huoltajia olisi tullut kuulla ennen 5.11.2024 jäähallin varauksen perumista, joka oli tuolloin tehty epäasiallisella tavalla salassa kaikilta asianosaisilta. Kun huoltajia ei ole informoitu eikä heitä ole kuultu asiassa, koulutuksen järjestäjä on laiminlyönyt opetussuunnitelman mukaiset velvollisuutensa. Vanhojen tanssien järjestämispaikan muutosta tehtäessä, huoltajille ei ole annettu mahdollisuutta osallistua keskusteluun, mikä on ristiriidassa opetussuunnitelman linjausten kanssa.

Koska päätös on laiton, syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ja asianosaisia ei ole kuultu, vaadin, että päätös kumotaan.

Mikkelissä 10.2.2024
